

Kongre organizasyonunun organizasyon firmasına yaptırılması halinde derneğe ait iktisadi işletme oluşup oluşmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-125[2-12/5]-416
Tarih	23.03.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 38418978-125[2-12/5]-416

23/03/2012

Konu : Kongre organizasyonunun organizasyon firmasına yaptırılması halinde derneğe ait iktisadi işletme oluşup oluşmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Aralık 2012'de düzenlemeyi planladığınız "... Kongresi"ne derneğinizin bilimsel katkıda bulunacağı, kongrenin iki yılda bir yapılacağı, kongre organizasyonunun anlaşıldığı bir firma tarafından yapılacağı, organizasyonla ilgili faturalarının bu firma tarafından düzenleneceği, yatırımların ve harcamaların da bu firma üzerinden yapılacağı, kongre gelirlerinin bir kısmının bu firma tarafından derneğimize bağış olarak ödeneceği belirtilerek, söz konusu tutarın bağış olarak kabul edilip edilemeyeceği ve vergilendirmenin nasıl yapılacağı hususunda Başkanlığımız görüşünün bildirilmesi istenilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup, aynı Kanunun 2 nci

maddesinin beşinci fıkrasında da dernek veya vakıflara ait ve tabi olup faaliyetleri devamlı bulunan sermaye şirketi ve kooperatif statüsünde bulunmayan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi işletme olduğu; altıncı fıkrasında ise dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği; mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kâr edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

3/4/2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "Dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler" başlıklı (2.4) bölümünde iktisadi işletmenin tanımı içinde yer alan ve devamlı olarak yapılan ticari, sınai veya zirai faaliyetten söz edebilmek için bu işletmenin tedavül ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen veya alınan malların veya verilen hizmetin bir bedel karşılığı satılmış olması gerektiği, aksi halde diğer unsurlar var olsa dahi bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilemeyeceği ifade edilmiştir.

İktisadi işletmenin belirgin özellikleri; bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesidir. Diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurları, ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetlerdir.

Kanun, bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek ya da vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsama almıştır. Dernek veya vakfa ait bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilebilmesi için iktisadi işletmenin;

- Dernek veya vakfa ait veya bağlı olması (ait olma, sermaye bakımından; bağlı olma ise idari bakımdan bağlılığı ifade eder),

- Sermaye şirketi veya kooperatif şeklinde kurulmamış olması,

- Ticari, sınai veya zirai alanda devamlı olarak faaliyette bulunması

gerekmektedir.

Devamlılık unsuru, bir hesap dönemi içinde aynı veya ayrı faaliyet alanlarında ticari mahiyet arz eden işlemlerin birden fazla yapılmasını ifade etmektedir. Aynı hesap döneminde tek işlem nedeniyle ticari faaliyetin devamlılık unsurunun oluştuğunu kabul etmek mümkün olmamakla birlikte, faaliyetin organizasyon gerektirmesi veya amacının ticari olması durumunda devamlılık unsurunun varlığı kabul edilir.

Ticari organizasyon, sermaye tahsisi, işyeri açılması, personel istihdamı, ticaret siciline kaydolmak gibi unsur ve şartlardan tümü veya bir kısmı yerine getirilmek suretiyle belirli şekilde kurulmuş olacaktır. Bu takdirde bu organizasyon içinde bir takvim yılında veya iki veya üç yılda tek bir işlem yapılmış olsa dahi ticari faaliyetin varlığı kabul edilecektir.

Örneğin; aynı vergilendirme döneminde birden fazla veya birden fazla vergilendirme döneminde periyodik olarak, ticari bir organizasyon çerçevesinde çay, yemek, tiyatro, kermes, konser gibi faaliyetlerin düzenlenmesi ve bu faaliyetlerden dolayı gelir elde edilmesi nedeniyle oluşacak olan iktisadi işletme için kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekecektir.

Yapılan işlemlerin ticari mahiyet arz etmemesi durumunda, devamlı bir ekonomik faaliyet söz konusu olmayacaktır. Ayrıca, gönüllülük esasında karşılıksız olarak yapılan ayni ya da nakdi yardımlar bağış olarak kabul edileceğinden, bir taahhüt veya hizmet karşılığı olarak yapılan ödemelerin (bağış adı altında olsa dahi) bağış olarak kabul edilmesi mümkün değildir.

Özelge talep formunuz ekinde yer alan ancak tarafların imzası bulunmayan "... Günleri Sözleşmesi"nin tetkikinden; sözleşmenin derneğiniz ile ... A.Ş. arasında düzenlendiği, adı geçen firmanın kongrenin organizasyonundan münhasıran sorumlu olduğu, kongre gelirlerinin tamamının organizatör firma hesabına yatacağı ve tüm giderlerin bu firma tarafından yapılacağı, sponsor firmalardan elde edilecek gelirlere ilişkin faturaların organizatör firma tarafından düzenleneceği, organizatör firma ile derneğinizin karşılıklı mutabakatı ile oluşturulan gelir ve gider bütçeleri sonucu oluşturulacak kâr/zararın taraflar arasında vergiler düşüldükten sonra %85'inin derneğimize, %15'inin de organizatör firmaya kalacağı, özelge talep formunda ise söz konusu tutarın derneğimize bağış olarak aktarılacağına belirtildiği anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen hükümler ve açıklamalar uyarınca, derneğiniz tarafından gerçekleştirilecek kongre organizasyonu işinin ticari mahiyet arz etmesi nedeniyle derneğimize bağlı iktisadi işletme oluşacak ve kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirilecektir. Diğer yandan anılan şirket tarafından derneğimize bağış adı altında aktarılması öngörülen tutarlar için iktisadi işletmeniz tarafından fatura düzenlenmesi gerektiği ise tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(**) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026